

THE IMPORTANCE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE ECONOMY

Amirkulov Olimjon Adkham ugli

Abstract: *This article reflects the achievements and shortcomings of the digital economy and the digitalization process built on it in the implementation of technologies. Proposals and recommendations are developed on the effective use of digital technologies.*

Keywords: *Digital economy, digital technologies, digital Uzbekistan, ICT, information security, e-commerce.*

Аннотация: *В статье отражены достижения и недостатки цифровой экономики и процесса цифровизации, построенного на её основе, в части внедрения технологий. Разработаны предложения и рекомендации по эффективному использованию цифровых технологий.*

Ключевые слова: *Цифровая экономика, цифровые технологии, цифровой Узбекистан, ИКТ, информационная безопасность, электронная коммерция.*

Annotatsiya: *Mazkur maqolada raqamli iqtisodiyot va uning asosida qurilgan raqamlashuv jarayonining texnologiyalarga joriy etishdagi yutuqlari hamda kamchiliklari aks ettirilgan. Raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish yo'nalishlari bo'yicha taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.*

Kalit so'zlar: *Raqamli iqtisodiyot, raqamli texnologiyalar, raqamli O'zbekiston, AKT, axborot xavfsizligi, elektron tijorat.*

Bugungi kunda raqamli texnologiyalar jamiyatning turli sohalariga, jumladan, ta'lim sohasiga ham katta ta'sir ko'rsatmoqda. Ular ta'limning an'anaviy shakllarini yangilab, jarayonlarni yanada samarali, interaktiv va qiziqarli qilishga yordam bermoqda. Ta'lim sohasidagi raqamli texnologiyalar yangi imkoniyatlar yaratib, o'qituvchilar va o'quvchilar uchun bilim olish jarayonini osonlashtirmoqda

va kengaytirmoqda. Raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim olish imkoniyati endilikda dunyoning istalgan burchagidagi talabalar uchun ochiqdir. Masofaviy ta'lim platformalari, onlayn kurslar, raqamli kutubxonalar va virtual sinflar bu jarayonning ajralmas qismiga aylandi. Ushbu texnologiyalar nafaqat ta'lim jarayonini osonlashtiradi, balki talabalarning qobiliyatlarini rivojlantirish, mustaqil o'rganish va kreativ fikrlashga ham imkon yaratadi.

Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi ta'lim tizimini qanday yangi bosqichlarga olib chiqayotgani va bu o'zgarishlar ta'lim jarayoniga qanday ta'sir qilayotgani haqidagi masalalarga to'xtalib o'tamiz. Raqamli texnologiyalarning ta'limdagi qo'llanilishi so'nggi yillarda juda keng ommalashib bormoqda va ta'lim jarayonini sifatli bo'lishiga erishilmoqda.

Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonini hududiy chegaralardan xalos etadi. Masofaviy ta'lim platformalari orqali talabalar dunyoning istalgan nuqtasidan darslarga qatnashish imkoniga ega bo'lishdi. ZOOM, Microsoft Teams, Google Classroom kabi platformalar yordamida o'qituvchilar jonli darslar olib borishlari, o'quv materiallarini baham ko'rishlari va talabalar bilan o'zaro muloqot qilishlari mumkin. Bu jarayon ayniqsa pandemiya davrida ko'pchilik uchun asosiy ta'lim shakliga aylandi va an'anaviy ta'limni to'ldirib bordi. Raqamli texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonida interaktiv vositalardan foydalanish mumkin. Bularning qatoriga elektron doskalar, raqamli simulyatorlar, ta'limiy o'yinlar va vizualizatsiya vositalari kiradi. Ushbu vositalar talabalarga murakkab tushunchalarni osongina tushunishga yordam beradi. Masalan, fizika yoki kimyo darslarida raqamli simulyatorlar orqali laboratoriya tajribalarini virtual tarzda bajarish mumkin. Bu o'quvchilar uchun xavfsiz va qiziqarli tajriba hisoblanadi.

Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari ta'lim jarayonini chuqurroq va interaktivroq qilish uchun foydalaniladi. VR texnologiyasi yordamida talabalar tarixiy voqealarni jonli ravishda boshdan kechirishi yoki kimyoviy laboratoriya tajribalarini xavfsiz tarzda amalga oshirishi mumkin. AR esa haqiqiy dunyo obyektlariga qo'shimcha virtual ma'lumotlar kiritish orqali ta'lim jarayonini tushunarli qiladi. Masalan, AR yordamida o'quvchilar biologiya darsida inson

tanashining tuzilishini haqiqiy ko'rinishda ko'rishlari mumkin. Raqamli kutubxonalar o'quvchilarga keng miqyosdagi ma'lumotlarni qulay tarzda olish imkonini beradi. Bunda kitoblar, maqolalar, darsliklar va boshqa resurslar raqamli formatda mavjud bo'lib, talabalarga o'zlari xohlagan vaqtda ulardan foydalanish imkonini beradi. Bu esa o'quvchilar uchun ma'lumotlarni izlash va o'rganishni tezlashtiradi. Shuningdek, elektron kitoblar va ma'lumot bazalari orqali butun dunyo bo'ylab ilmiy tadqiqotlar va bilimlarga osongina kirish imkoniyatini yaratadi. Sun'iy intellekt ta'lim sohasida keng qo'llanilmoqda. AI yordamida avtomatik baholash tizimlari ishlab chiqilgan bo'lib, bu o'qituvchilarga ko'p vaqt tejash imkonini beradi. Shuningdek, AI yordamida o'quvchilarning bilim darajasini aniqlash va ularga mos keladigan ta'lim dasturlarini tuzish mumkin. Misol uchun, AI asosida ishlaydigan dasturlar talabalarning o'rganish uslubini tahlil qilib, ularga mashg'ulotlarni o'zlashtirishga yordam beradigan ko'rsatmalar berishi mumkin.

LIST OF LITERATURES

1. Ваганова Ольга Игоревна, Гладков Алексей Владимирович, Коновалова Елена Юрьевна, & Воронина Ирина Романовна (2020). Цифровые технологии в образовательном пространстве. Балтийский гуманитарный журнал, 9 (2 (31)), 53- 56.
2. Кутепов Максим Михайлович, Челнокова Елена Александровна, & Максимова Ксения Алексеевна (2020). Smart-технологии в образовании. Балтийский гуманитарный журнал, 9 (3 (32)), 125-127.
3. Mirzahmedova, Nargiza Dilmurodovna (2022). Raqamli texnologiyalarining ta'lim sohasida qo'llanilishi. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2 (5-2), 538-545. doi: 10.24412/2181-1784-2022-5-2-538-545.